

ՀՀ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ

Մարզկենտրոնը՝

ք.Արմավիր

Տարածաշրջանները՝

Արմավիր,

Էջմիածին,

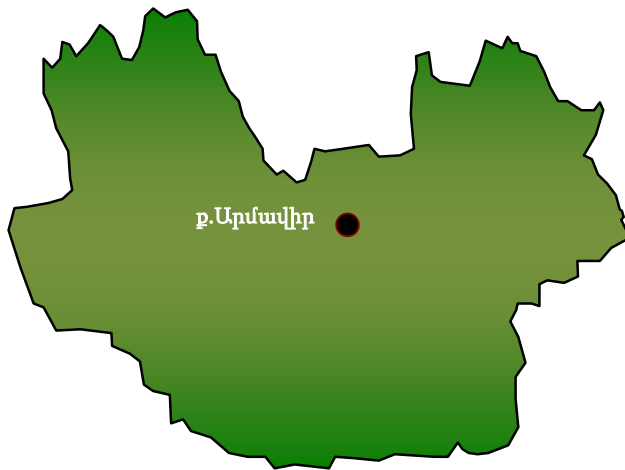
Բաղրամյան

Քաղաքները՝

Վաղարշապատ,

Արմավիր,

Մեծամոր

Տարածքը	1 242 քառ. կմ
ՀՀ տարածքում մարզի տարածքի տեսակարար կշիռը	4.2 %
Քաղաքային համայնքներ	3
Գյուղական համայնքներ	94
Քաղաքներ	3
Գյուղեր	95
Բնակչության թվաքանակը 2014թ. տարեվերջին	267.0 հազ. մարդ
<i>այդ թվում՝</i>	
քաղաքային	85.0 հազ. մարդ
գյուղական	182.0 հազ. մարդ
ՀՀ բնակչության ընդհանուր թվաքանակում մարզի բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը, 2014թ.	8.8%
Քաղաքային բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը	31.8%
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	97 025.8 հա
այդ թվում՝ վարելահողեր	41 373.6 հա

ՀՀ Արմավիրի մարզը գտնվում է հանրապետության արևմտյան հատվածում:

Մարզը հյուսիսից սահմանակից է ՀՀ Արագածոտնի մարզին, արևելքից՝ մայրաքաղաքին, հարավ-արևելքից՝ ՀՀ Արարատի մարզին և արևմուտքից՝ պետական սահմանով, սահմանակից է Թուրքիային:

Մարզի տարածքով են անցնում հանրապետական նշանակություն ունեցող ավտոխճուղիներ՝ Երևան-Արմավիր, Երևան-Քարակերտ և Երևան-Գյումրի, ինչպես նաև Երևան-Թբիլիսի երկաթուղին:

ՀՀ Արմավիրի մարզը հանրապետությունում առանձնանում է իր զարգացած գյուղատնտեսությամբ և արդյունաբերությամբ: Մարզի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները նպաստավոր են, ինչպես բուսաբուծության (բազմամյա տնկարկներ, բանջարեղեն), այնպես էլ անասնաբուծության զարգացման համար:

Անասնաբուծության բնագավառում հիմնականում զարգացած է խոշոր և մանր եղջերավոր անասնաբուծությունը, խոզաբուծությունը և թռչնաբուծությունը, իսկ բուսաբուծության մեջ՝ պտղաբուծությունը, խաղողագործությունը, բանջարաբուծությունը և բոստանաբուծությունը: Հիմնականում մշակվում են հացահատիկաբլիթեղենային և բանջարաբոստանային մշակաբույսեր:

Արդյունաբերությունը մասնագիտացած է էլեկտրաէներգիայի, սննդամթերքի, ըմպելիքի, ակոհոլային խմիչքի արտադրության ու շինանյութերի հանքավայրերի շահագործման ուղղություններում:

Քեոնատղևորափոխադրումները մարզում իրականացվում են ավտոմոբիլային տրանսպորտով:

2014թ.-ին **մարզի տնտեսության** հիմնական հատվածների տեսակարար կշիռները ՀՀ համապատասխան ճյուղերի ընդհանուր ծավալում կազմել են.

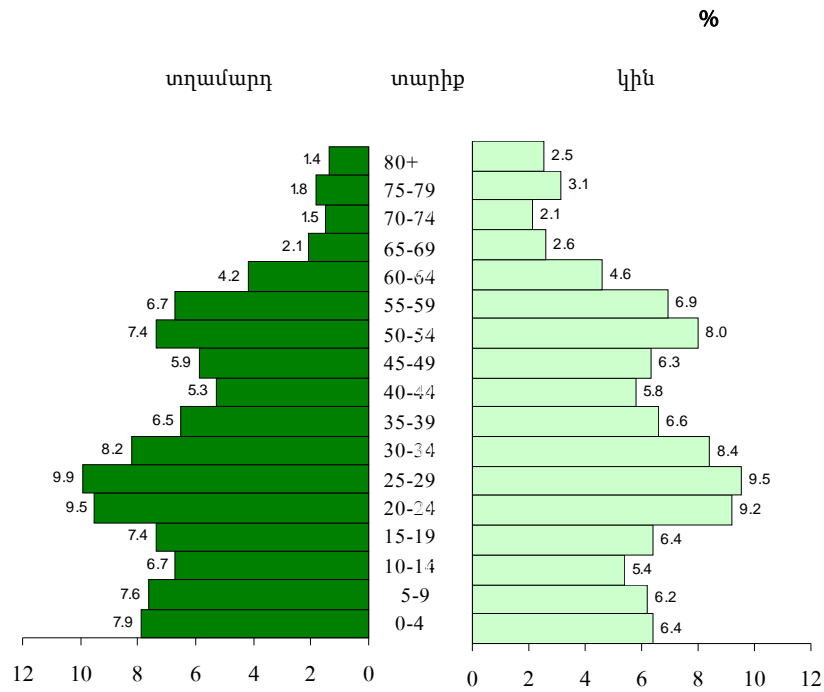
- արդյունաբերություն՝ 4.2 %,
- գյուղատնտեսություն՝ 17.5 %
- շինարարություն՝ 1.9 %
- մանրածախ առևտուր՝ 2.2 %
- ծառայություններ՝ 1.6 %

Արմավիր քաղաքը (2014թ. տարեվերջին՝ 29.1 հազ. բնակիչ) գտնվում է Երևան քաղաքից 44 կմ դեպի հյուսիս-արևմուտք:

Մեծամոր քաղաքը (2014թ. տարեվերջին՝ 9.1 հազ. բնակիչ) քաղաքը (Երևանից 38 կմ հեռավորությամբ) նշանավոր է ՀՀ ատոմակայանով, որը զբաղեցնում է 300 հա տարածք, իր մեծությամբ և հզորությամբ միակն է Հարավային Կովկասում:

Վաղարշապատ քաղաքը (2014թ. տարեվերջին՝ 46.8 հազ. բնակիչ) գտնվում է Երևանից 20 կմ հեռավորության վրա: Մեծությամբ և նշանակությամբ մարզում այն առաջին քաղաքն է:

ՄՇՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ, 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ

ՄԱՆՐԱՏՈՒՄ ԱՌԵՎՏՐԻ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐ

	Քանակը				
	2010	2011	2012	2013	2014
Մանրածախ առևտրի օբյեկտներ, ընդամենը այդ թվում՝	649	678	564	435	369
խանութներ	190	208	211	181	175
կրպակներ	405	416	300	200	140
գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներ	2	2	2	2	2
սպառողական ապրանքների շուկաներ	4	4	3	4	4
առևտրի այլ օբյեկտներ	48	48	48	48	48

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	Քանակը				
	2010	2011	2012	2013	2014
Պետական նախադպրոցական	56	55	56	58	57
Պետական հանրակրթական	121	121	121	121	121
Ոչ պետական հանրակրթական	2	2	2	2	2
Երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	10	14	14	14	14
Պետական նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական	1	2	2	2	1
Պետական միջին մասնագիտական ուսումնական	5	5	5	5	5
Ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական	2	2	2	2	2

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ

Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ*
Վաղարշապատ	ք. Վաղարշապատ	46 784
Արմավիր	ք. Արմավիր	29 104
Մեծամոր	ք. Մեծամոր	9 107

**ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐ
RURAL COMMUNITIES**

	Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ**
Արմավիրի տարածաշրջան			
1	Ալաշկերտ		2 131
2	Ամասիա		1 195
3	Այգեշատ		2 126
4	Այգեվան		1 667
5	Արագափ		1 811
6	Արաքս		2 123
7	Արգավանդ		2 448
8	Արմավիր		3 580
9	Արտաշար		1 415
10	Արևիկ		3 083
11	Բամբակաշատ		3 405
12	Բերքաշատ		628
13	Գետաշեն		2674
14	Եղեգնուտ		2 135
15	Երասխահուն		2 066
16	Զարթոնք		2 596
17	Լենուդի		1 717

	Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ**
18	Լուկաշին		2 614
19	Խանջյան		2 017
20	Հայկավան		1 475
21	Հացիկ		2 877
22	Մայիսյան		2 011
23	Մարգարա		1 420
24	Մրգաշատ		6 470
25	Նալբանդյան		4 291
26	Նոր Արմավիր		2 016
27	Նոր Արտագերս		1 851
28	Նորապատ		2 305
29	Նորավան		1 363
30	Նոր Կեսարիա		1630
31	Շենավան		1 815
32	Զանֆիդա		3 474
33	Զրաշեն		873
34	Սարդարապատ		6 286
35	Վարդանաշեն		1 345
36	Տանձուտ		2 023
37	Փշատավան		2 641
Բաղրամյանի տարածաշրջան			
1	Արգինա		641
2	Արտամետ		251
3	Արևադաշտ		398
4	Բագարան		711
5	Բաղրամյան		1 062
6	Դալարիկ		4 355
7	Երվանդաշատ		789
8	Լեռնագոգ		2 370
9	Կողբավան		138
10	Հուշակերտ		1 032
11	Մյասնիկյան		4 494
12	Շենիկ		1 070
13	Վանանդ		1 047
14	Տալվորիկ		189
15	Քարակերտ		4 856
Էջմիածնի տարածաշրջան			
1	Ակնայիճ		3 290
2	Ակնաշեն		1 723
3	Աղավնատուն		3 636
4	Ամբերդ		1 775
5	Այգեկ		1 502
6	Այգեշատ		2 104
7	Ապագա		2 020
8	Առատաշեն		3 060
9	Արագած		2 772
10	Արաքս		1 980
11	Արշալույս		4 102
12	Արտիմետ		2 158
13	Արևաշատ		2 265
14	Բաղրամյան		2 745

	Համայնքի անվանումը	Բնակավայրի անվանումը	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ**
15	Գայ		3 615
16	Գեղակերտ		3 165
17	Գրիբոյեդով		1 996
18	Դաշտ		1 020
19	Դողս		1 502
20	Լեռնամերձ		516
21	Լուսազյուղ		1 240
22	Խորոնք		2 929
23	Ծաղկայանջ		1 674
24	Ծաղկունք		1 445
25	Միածան		1 332
26	Հայթաղ		3 180
27	Հայկաշեն		1 490
28	Հովտամեջ		1 620
29	Մեծամոր		1 413
30	Մերձավան		3 668
31	Մրգաստան		1 484
32	Մուսայեռ		2 712
33	Նորակերտ		3 186
34	Շահումյան		1 921
35	Շահումյանի թռչնաֆարրիկա		1 221
36	Ոսկեհատ		3 438
37	Պտղունք		2 061
38	Ջրառատ		3 186
39	Ջրարբի		1 753
40	Տարոնիկ		2 283
41	Փարաքար	•Փարաքար Parakar •Թախրով Tairov	9 360
42	Ֆերիկ		361

* ՀՀ 2011թ. մարդահամարի հիմքով վարվող ընթացիկ հաշվառմամբ:

** Գյուղական համայնքների այս տվյալների սկզբնաղբյուրը՝ գյուղական համայնքների կողմից տարեկան կտրվածքով ներկայացվող «Գյուղական բնակչության սեռատարիքային կազմը» պետական վիճակագրական հաշվետվություններն են: Այդ սկզբնաղբյուրներով ՀՀ 866 գյուղական համայնքների մշտական բնակչության թվաքանակների հանրագումարը՝ ամբողջությամբ ըստ մարզերի ունի որոշակի շեղում բնակչության ընթացիկ հաշվառման համանուն տվյալներից, որոնք խարսխված են ՀՀ արդարադատության նախարարության և ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության վարչական ռեգիստրների տվյալների վրա (շեղումը՝ 01.01.2015թ.-ի դրությամբ ՀՀ մասշտաբով՝ կազմել է +12.5%): Շեղումը հիմնականում պայմանավորված է գուղական համայնքների միջև խնդրո առարկա տեղեկատվության փոխանակման, համադրման և անվանական տվյալների մակարդակով ստուգաճշտման համակարգի բացակայությամբ:

**ՀՀ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ 10 000 ԲՆԱԿԻՉ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ ԲՆՈՒԹԱԳՐԻՉՆԵՐ, 2014թ.**

	Ընդամենը	նրանցից՝	
		կանայք ¹	տղամարդիկ ¹
Բնակչությունը, մարդ	10 000	5 111	4 889
Ծնվածներ, մարդ	135	62	73
Մահացածներ, մարդ	88	43	45
Ամուսնություններ	61	X	X
Ամուսնալուծություններ	12	X	X
Մեկ բնակչի ապահովվածությունն ընդհանուր բնակավայրերում, քառ.մ	42.5	X	X
Կրթության ոլորտ, հաճախումը կրթօջախներ, մարդ՝			
նախադպրոցական	177	87	90
հանրակրթական	1 252	583	669
երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	49	33	16
նախնական մասնագիտական (արհեստագործական)	9	3	6
միջին մասնագիտական	42	23	19
բարձրագույն մասնագիտական	11	2	9
Առողջապահության ոլորտ՝			
հաճախել են պոլիկլինիկա տարվա ընթացքում (հաճախումների քանակը)	33 269
Մարզիկներ, մարդ	44	5	39
Զբաղվածներ, մարդ	4 337	1 982	2 355
նրանցից՝ գիտական հիմնարկներում	1	1	0.0
նրանցից՝ գիտության դոկտոր	-	-	-
գիտության թեկնածուներ	0.0	0.0	0.0
ուսուցիչներ	136	117	19
բժիշկներ	14
միջին բուժանձնակազմ	39
Գործազուրկներ, մարդ	349	139	210
Սոցիալական ապահովության ոլորտ			
ընդամենը կենսաթոշակառուներ, տարեվերջի դրությամբ, մարդ	1 246	747	499
աղքատության ընտանեկան նպաստ և միանվագ դրամական օգնություն ստացող ընտանիքներ	216	X	X
Հաճախումների քանակը տարվա ընթացքում			
գրադարան	22 752
թատրոն	-	-	-
համերգ	-	-	-
թանգարան	1 478
Իրավական ոլորտ			
հանցագործության դեպքերի քանակը, տարվա ընթացքում	50	X	X
այդ թվում՝ ոչ մեծ ծանրության	23	X	X
միջին ծանրության	18	X	X
ծանր	8	X	X
առանձնապես ծանր	1	X	X

¹ Յուզանիչները հաշվարկային են: